

Advies inzake de norm met betrekking tot de permanente vorming

H.R.B. 90.09.D d.d. 18.10.1990

H.R.B. 90.09.D
18.10.90

**Advies inzake de norm met betrekking
tot de permanente vorming**

1. Inleiding

- (1) De Hoge Raad werd om advies verzocht over de ontwerpnorm met betrekking tot de permanente vorming. De permanente vorming van de bedrijfsrevisor is de concretisering van de algemene verplichting die rust op de bedrijfsrevisor om zijn beroepskennis op peil te houden.

2. Algemene beoordeling

- (2) In het algemeen beschouwt de Hoge Raad het uitvaardigen van een norm met betrekking tot de permanente professionele vorming als een zeer lovenswaardig initiatief.
- (3) Indien men daadwerkelijk aan permanente vorming wil doen, zoals de bedoeling van het I.B.R. blijkt te zijn, dan moet de voorgestelde norm als een absoluut minimum worden beschouwd. Het betreft hier een eerste en positieve stap op een weg die verder moet worden uitgebouwd.
- (4) Naast de klemtoon op de theoretische kennis lijkt het de Hoge Raad ten zeerste gewenst in het raam van de permanente vorming ook aandacht te schenken aan sociale vaardigheden zowel ten aanzien van werkgevers als ten aanzien van werknemers, alsmede aan de mogelijkheid om de theoretische kennis om te zetten in het praktisch handelen van elke dag op het terrein.

3. Beoordeling in detail

- (5) Bij de vermelding van de vakgebieden waarin de bedrijfsrevisor moet blijk geven van bekwaamheid is er geen reden om het belastingrecht speciaal te vermelden. Vandaar dat naast het boekhoudrecht onder nr. 4 de overige rechtstakken zonder meer kunnen vermeld worden. Hierdoor wordt impliciet verwezen naar de rechtstakken die deel uitmaken van de theoretische kennis vereist voor het

stageexamen, waar het belastingrecht in begrepen is. Desgewenst zou de norm naar het stagereglement kunnen verwijzen of zelfs al deze rechtstakken expliciet opsommen.

- (6) De Hoge Raad is daarentegen van mening dat gezien de regelmatige contacten met de ondernemingsraad het wel wenselijk zou zijn afzonderlijk te vermelden dat permanente vorming vereist is op het gebied het recht van de collectieve arbeidsverhoudingen.
- (7) Bovendien zou zoals reeds algemeen gesteld onder nr. 4 in art. 5 een verwijzing moeten worden toegevoegd naar de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden zowel met werkgevers als met werknemers en de bekwaamheid om theoretische kennis om te zetten in praktisch handelen.
- (8) Tenslotte zou moeten vermeld worden dat de voorgestelde lijst van vakgebieden niet beperkend moet worden opgevat en dat naargelang de ontwikkeling van het beroep of de individuele revisorenpraktijk andere vakgebieden of vaardigheden kunnen worden toegevoegd.
- (9) Ten einde de kwaliteit van de permanente vorming te waarborgen lijkt het de Hoge Raad ten zeerste gewenst dat seminaries en studiedagen die georganiseerd worden door universiteiten en instellingen van hoger onderwijs eveneens in aanmerking zouden genomen worden als beantwoordend aan de vereiste van permanente vorming. Dergelijke seminaries kunnen opgenomen worden als punt 2 van art. 6. Studiedagen of seminaries georganiseerd door commerciële organisaties kunnen evenwel niet in aanmerking worden genomen, omdat is gebleken dat deze seminaries en studiedagen niet altijd een voldoende waarborg bieden inzake het wetenschappelijke niveau van de kennisoverdracht.
- (10) Seminaries en studiedagen georganiseerd binnen het kantoor (vermeld onder punt 2 van art. 6) kunnen alleen maar in aanmerking worden genomen wanneer deze seminaries of studiedagen gegeven worden door professoren of deskundigen van buiten het kantoor, zoniet is iedere objectieve controle op het daadwerkelijke karakter van de permanente vorming onmogelijk.
- (11) Het is voor de Hoge Raad evident dat persoonlijke studie bijdraagt tot de permanente vorming. Aan de andere kant is het duidelijk dat de persoonlijke studie volledig oncontroleerbaar is en bijgevolg kwantitatief niet in aanmerking kan genomen worden voor de berekening van de tijd besteed aan permanente vorming.